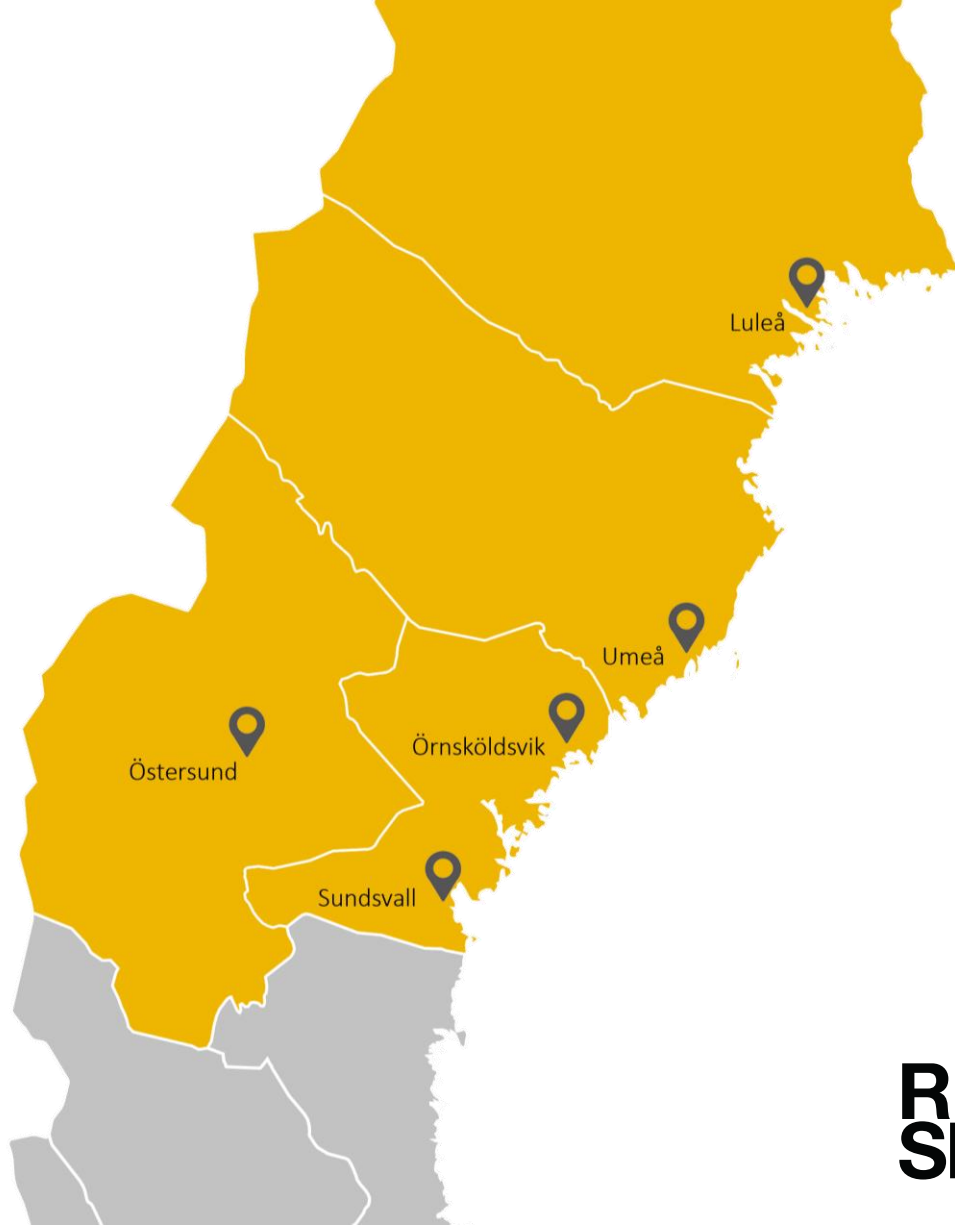

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Strategi för tillväxt och hållbar urban utveckling i norra Sverige

Innehåll

I din hand håller du en kort version av en strategi för hållbar urban utveckling i norra Sverige. Strategin omfattar fem av de största kommunerna i regionen.

Vi är fem kommuner i fyra regioner i norra Sverige som bryter ny mark. Fram till idag har det inte funnits en gemensam plan eller strategi som griper över dessa fyra län.

Vi är stolta och glada över att under våren lyckats samla oss kring en gemensam strategi för hållbar urban utveckling, som kan tjäna till att lyfta och utveckla hela norra Sverige.

Innehållsförteckning:

- Nordliga städer leder omställningen
- Bakgrund
- En territoriell strategi för hållbar stadsutveckling i norra Sverige
- Strategiska mål
- Insatsområden
- Organisering, resurser och finansiering
- Vi tar ett ledarskap för norra Sveriges utveckling

Nordliga städer leder omställningen

Norra Sverige står inför en samhällsomställning där städernas tillväxt står i fokus. Arbetsmarknaden växer markant, bland annat genom stora gröna industrisatsningar, en växande försvarsindustri, utveckling av besöksnäring och kreativa och kulturella näringar, liksom universitetens attraktivitet.

Samtidigt som denna tillväxt sker ska kommunerna möta klimatutmaningen och bygga hållbara, attraktiva, jämlika och rättvisa samhällen under föränderliga omvärldsförutsättningar. Detta ställer stora krav på omställningskapacitet, innovationsförmåga och samhällets robusthet.

De fem kommunerna i denna strategi utgör alla tillväxtnoder kring en i övrigt gles geografi. Kommunerna har nyckelroller att spela för hela regionens utveckling. Den övergripande ambitionen är att en utveckling av dessa städer i sin tur kan dra med sitt omland, för en utveckling av hela norra Sverige.

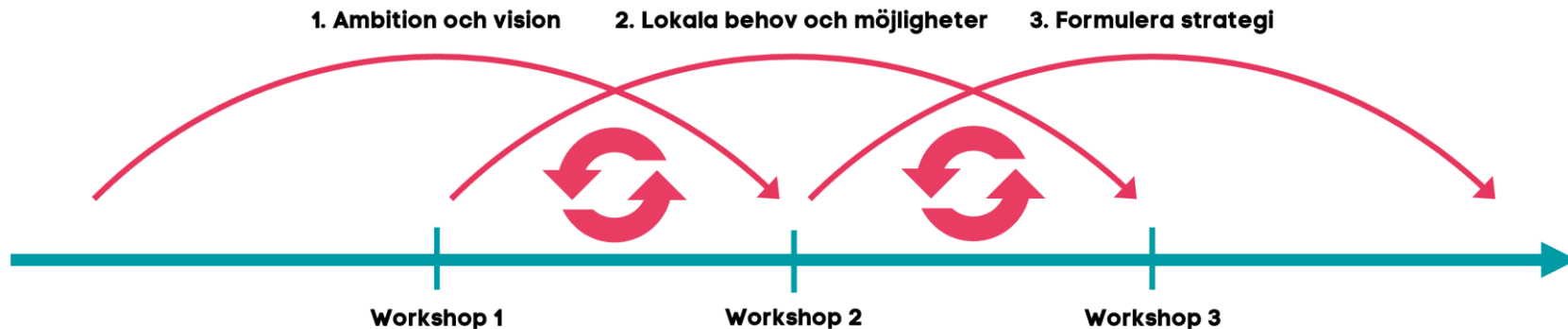
Bakgrund

Våren 2023 genomfördes en förstudie som identifierade gemensamma utmaningar och förutsättningar för att främja hållbar stadsutveckling och tillväxt, knutna till den gröna omställningen som sker i norra Sverige.

Förstudien resulterade i en gemensam regional strategi för hållbar stadsutveckling i de deltagande kommunerna och hela norra Sverige. Förutom kommunerna har också andra viktiga aktörer, från regionerna, näringslivet och akademien medverkat.

Förstudien genomfördes i tre steg:

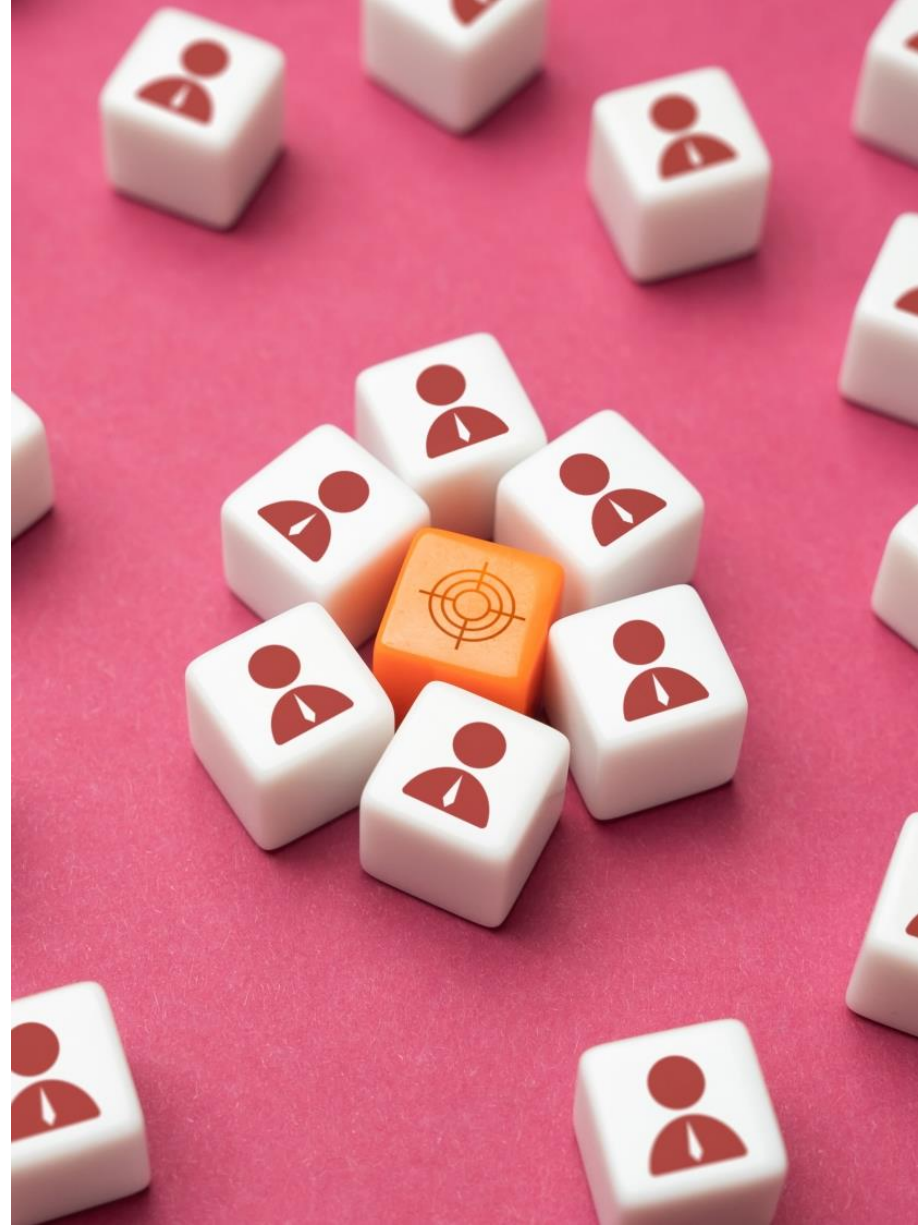
1. Definiera gemensam ambition och vision mellan kommunerna
2. Identifiera lokala behov, förutsättningar och möjligheter i alla kommuner tillsammans med flera aktörer på orterna.
3. Formulera gemensam strategi med utgångspunkt från vision och unika lokala förutsättningar.

En territoriell strategi för hållbar stadsutveckling i norra Sverige

Strategin pekar ut fyra prioriterade insatsområden och ger exempel på konkreta insatser och viktiga aktörer inom varje område.

Med strategin vill de fem kommunerna ta ett ledarskap för norra Sveriges utveckling och skapa en attraktiv plats för 1 miljon invånare, med klimatneutral hållbar stadsutveckling och hållbara, vackra och inkluderande livsmiljöer i fokus.

Strategiska mål

Strategin ska uppfylla fyra mål:

1. Etablera en strategisk territoriell nivå för hållbar stadsutveckling i norra Sverige

Vi vill komplettera det regionala och kommunala utvecklingsuppdraget med en plattform mellan det nationella och det lokala. Här ska utvecklingen av städerna i norra Sverige vara i fokus, som ett led i att främja samhällsutvecklingen i hela norra Sverige, inte bara städerna.

2. Positionera norra Sveriges städer som internationella förebilder för hållbar stadsutveckling

Med den pågående samhällsomställningen vänds världens blickar mot norra Sverige. Vi har en unik möjlighet att synliggöra vilken roll regionens stora sociala kapital, goda miljö, starka innovationssystem och den samiska kulturen kan spela i omställningen.

3. Stärka kompetensen och kapaciteten för att driva omställningsarbetet

Vi vill skapa arenor där vi kan bygga och dela kunskap mellan varandra. På så sätt stärker vi vår gemensamma förmåga att implementera nya lösningar och vara drivande i omställningen.

4. Skapa förutsättningar för hållbar befolkningstillväxt – avgörande för norra Sveriges framtid

När vi bygger för en växande befolkning vill vi ta tillvara på möjligheten att bygga resurseffektivt för en fossil-oberoende framtid med höga sociala och ekologiska värden. Det lockar både människor och investerare som också vill verka för en hållbar utveckling. Samtidigt ska vi väga samhällsnyttan som naturtillgångarna i norra Sverige ger till växande städer mot påverkan på våra natur- och livsmiljöer, inte minst den samiska ursprungsbefolkningens.

Insatsområden

Strategin fokuserar på insatser inom följande områden:

- Kompetensförsörjning och befolkningstillväxt
- Byggande, exploatering och finansiering
- Sociala värden och civilsamhälle
- Mobilitet, infrastruktur och energi

Exempel på konkreta insatser:

- Utveckla en närmare och bättre samverkan med och mellan befintliga lärosäten i syfte att kunna erbjuda utbildningsinsatser som matchar regionala behov
- I samverkan med näringslivet utveckla utbildningsformer som matchar arbetsmarknadens behov
- Ta fram en gemensam etableringsstrategi med fokus på tydliga hållbarhetskrav på de aktörer som etablerar sig i vår region
- Tillsammans med aktörer arbeta fram gemensamma klimatinvesteringsplaner
- Skapa innovativa samverkansformer med det civila samhället
- Samverka för att realisera nya, hållbara transportlösningar
- Ta fram scenarier för regionens energisystem

Organisering, resurser och finansiering

Strategin kan fungera som ett slags nav i ett ekosystem av olika projekt som alla drar mot samma mål: att skapa hållbar urban utveckling i norra Sverige. Strategin förverkligas inte genom ett stort projekt, utan genom en portfölj av insatser där kommunerna och andra aktörer kan kliva in i olika delar utifrån vad som passar det egna behovet.

Strategin bör ägas och förvaltas av en arbetsgrupp och styrgrupp med en representant från varje stad. För att det ska fungera så effektivt som möjligt behöver vi en gemensam resurs med en

central och koordinerande roll. Hur den rollen och organisationen ska utformas återstår att diskutera och besluta om.

För att strategin ska få kraft i genomförandet behövs ett aktivt arbete med att identifiera extern finansiering. Utöver kommunernas egna resurser är vår förhoppning att delar av den ska komma från Tillväxtverket och andra myndigheter i kommande utlysningar, men också nationella och EU-medel.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Vi tar ett ledarskap för norra Sveriges utveckling

Vi vill skapa attraktiva platser för en miljon invånare, platser med klimatneutral hållbar stadsutveckling och hållbara livsmiljöer i fokus. Kort sagt, platser för ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Genom en gemensam kraftsamling för norra Sverige skapar vi förmåga för att möta de utmaningar vi står inför, tillsammans med dem som vill vara med på resan.

[Läs strategin i sin helhet på www.umea.se](http://www.umea.se)

